

Vattenförvaltning
Samverkansmöte om Vormbäcken
Vormsele
2008-12-09

Hans-Erik Johansson
Länsstyrelsen Västerbottens län

Förslag till Dagordning

- Inledning, kort genomgång av vattenförvaltningsarbetet i stort, vilka åtgärder och miljökvalitetsnormer berör Vormbäcken.
- Hornträskgruvan, kort lägesbeskrivning av vilka åtgärder som utförts under 2008 samt miljöuppföljning.
- Fortsatt inventering av vattendrag i Vormbäckssystemet, ansökan om medel för återställning av flottledsrensade sträckor i Vindelälven med biflöden.
- Dikesinventering vid Hornträsket, kort redovisning av inventeringen.
- Ume- och Vindelälvens Vattenråd kort information om arbetet.
- Hur mår Vormbäcken? Kort genomgång av de senaste resultaten.

Fikar gör vi vid lämpligt tillfälle!

Vattenplaneringscykeln

Vad är på gång inom Vattenförvaltningen

- Förvaltningsplan för distriktet
- Åtgärdsprogram per Vattenrådsområde
- Miljökvalitetsnormer per vattenförekomst
- Miljöbedömning

Revision av miljöövervakningsprogram

Åtgärdsprogram

- Listor över åtgärdsvatten per miljöproblem inom resp. VRO
- Schablonsatta kostnader för vissa åtgärder summerade per VRO

Vilka miljöproblem?

- Försurning
- Övergödning
- Miljögifter
- Främmande arter
- Fysisk påverkan

Miljögifter

Vattenförekomst	År	Åtgärd	Ansvar	Kostnad	Kommentar
Hornträsk SE722293-162959	2012- 2021	Efterbehandling Övervakning/verifiering av status - mer utredning	Länsstyrelsen Västerbottens län	20 000	Hornträsket, höga halter av koppar, zink samt kadmium. Efterbehandling pågår vid Hornträskgruvan, undersökningar pågår vid Rävlidmyrgruvan. Samverkansgrupp bildad för Vormbäckens aro
Vormbäcken SE722271-163004 SE722155-163427 SE721757-163778 SE721110-164106 SE720776-164227 SE720695-164246 SE720243-164014	2012- 2021	Efterbehandling Övervakning/verifiering av status - mer utredning Omprovning av tillstånd	Länsstyrelsen Västerbottens län	140 000	Vormbäcken recipient till Kristinebergsgruvan Hornträsket är källsjö till Vormbäcken. Samverkansgrupp bildad för Vormbäckens aro

Fysisk påverkan

Förslag på ytterligare åtgärder

Antal objekt/ längd (km)	Antal vatten-förekomster	År	Åtgärd	Ansvar	Kostnad	Kommentar
Kontinuitet						
<i>Kustområde (27028)</i>						
5 vägtrummor	4	2009-	Åtgärder för hindrande vägtrummor, enskild väg	Länsstyrelsen/ Kommun	400 000	Schablonsatta kostnader
<i>Umeälven (28000)</i>						
18 vägtrummor	285	2009-	Åtgärder för hindrande vägtrummor, allmän väg	Vägverket	9 000 000	Schablonsatta kostnader
49 vägtrummor		2009-	Åtgärder för hindrande vägtrummor, enskild väg	Länsstyrelsen/ Kommun	3 840 000	Schablonsatta kostnader
23 regleringsdammar		2009-	Åtgärder för regleringsdammar	Länsstyrelsen/ Kommun	115 000 000	Schablonsatta kostnader
106 dammar		2009-	Åtgärder för övriga dammar	Länsstyrelsen/ Kommun	21 200 000	Schablonsatta kostnader
Morfologi (rätning/kanalisering och rensning)						
<i>Umeälven (28000)</i>						
1415	293	2009-	Biotopkartering	Länsstyrelsen/ Kommun	1 132 000	Schablonsatta kostnader
1415	293	2009-	Flottledsäterställning	Länsstyrelsen/ Kommun	35 378 000	Schablonsatta kostnader

Förslag på Miljökvalitetsnorm - ekologisk status

Vattenförekomst	Nuvarande Status	Kvalitetskrav	Undantag	Precisering av undantag
Hornträsk	Dålig	God status	Tidsfrist 2021	Miljögifter, särskilt förorenande ämnen
Hornträsk-sandmagasin	Dålig	God status	Tidsfrist 2021	Miljögifter, särskilt förorenande ämnen
Sandmagasin -Rökån	Dålig	God status *Holmtjärns b-Rökån	Tidsfrist 2021 Mindre stränga krav	Miljögifter, särskilt förorenande ämnen

* Förslag på ny indelning till ny vattenförekomst

Förslag på Miljökvalitetsnorm - ekologisk status

Vattenförekomst	Nuvarande Status	Kvalitetskrav	Undantag	Precisering av undantag
Rökån-Vormträsk	Dålig	God status	(Tidsfrist 2021)	Miljögifter, särskilt förorenande ämnen
Vormträsk-Vindelälven	Otillfredställande	God status	(Tidsfrist 2021)	
Rökån m biflöden	Måttlig	God status	(Tidsfrist 2021)	
Kalvbäcken m biflöden (Svältamyrb.)	Måttlig	God status	(Tidsfrist 2021)	
Svartbäcken	↓	God status	(Tidsfrist 2021)	
Lidsbäcken	↓	God status	(Tidsfrist 2021)	

Förslag på Miljökvalitetsnorm - ekologisk status

Vattenförekomst	Nuvarande Status	Kvalitetskrav	Undantag	Precisering av undantag
Lidsträsket	Måttlig	God status	(Tidsfrist 2021)	
Vormträsket	God	God status	(Tidsfrist 2021)	
Norra Svarttjärn	God	God status	(Tidsfrist 2021)	

Förslag på Miljökvalitetsnorm - kemisk status

Vattenförekomst	Nuvarande Status	Kvalitetskrav	Undantag	Precisering av undantag
Hornträsk	Uppnår ej god	God status <i>Mindre stränga krav</i>	Tidsfrist 2021	Kadmium (Cd) och Cd-föreningar <i>Kvicksilver</i>
Hornträsk-sandmagasin	Uppnår ej god	God status <i>Mindre stränga krav</i>	Tidsfrist 2021	Kadmium (Cd) och Cd-föreningar <i>Kvicksilver</i>
Sandmagasin -Rökån	Uppnår ej god	God status *Holmtjärns b-Rökån	Tidsfrist 2021 Mindre stränga krav	Kadmium, Kvicksilver Kadmium, <i>Kvicksilver</i>

* Förslag på ny indelning till vattenförekomst

Förslag på Miljökvalitetsnorm - kemisk status

Vattenförekomst	Nuvarande Status	Kvalitetskrav	Undantag	Precisering av undantag
Rökån-Vormträsk	God	God status <i>Mindre stränga krav</i>	Tidsfrist 2021	<i>Kvicksilver</i>
Vormträsk-Vindelälven	⇓	⇓	Tidsfrist 2021	<i>Kvicksilver</i>
Rökån m biflöden	⇓	⇓	Tidsfrist 2021	<i>Kvicksilver</i>
Kalvbäcken m biflöden (Svältamyrb.)	⇓	⇓	Tidsfrist 2021	<i>Kvicksilver</i>
Svartbäcken	⇓	⇓	Tidsfrist 2021	<i>Kvicksilver</i>
Lidsbäcken	⇓	⇓	Tidsfrist 2021	<i>Kvicksilver</i>

Förslag på Miljökvalitetsnorm - kemisk status

Vattenförekomst	Nuvarande Status	Kvalitetskrav	Undantag	Precisering av undantag
Lidsträsket	Uppnår ej god	God status <i>Mindre stränga krav</i>	Tidsfrist 2021	<i>Kvicksilver</i>
Vormträsket	God	God status <i>Mindre stränga krav</i>	Tidsfrist 2021	<i>Kvicksilver</i>
Norra Svarttjärn	God	God status <i>Mindre stränga krav</i>	Tidsfrist 2021	<i>Kvicksilver</i>

Sammanställning biologiska kvalitetsfaktorer, vattendrag

	Påväxt-alger	Bottenfauna	Elfiske	Ekologisk status
Hornträsk-sandmagasin	Otillfred-ställande	Dålig	Dålig	Dålig
Sandmagasin-Rökån	Dålig	Otillfred-ställande	Dålig	Dålig
Rökån-Vormträsk	Måttlig	Otillfred-ställande	Dålig	Dålig
Vormträsk-Vindelälven	God	God	Otillfred-ställande	Otillfred-ställande
Rökån m biflöden	God	Måttlig	Måttlig	Måttlig
Kalvbäcken m biflöden	God	God	Måttlig	Måttlig
Svartbäcken				
Lidsbäcken				

Sammanställning biologiska kvalitetsfaktorer, sjöar (VFK)

	Plankton	Bottenfauna	Nätfiske	Ekologisk status
Hornträsket	Otillfredställede?	Dålig?	Dålig	Dålig
Lidträsket	God ?	God ?	God ?	
Vormträsket	God ?	God ?	God ?	
Norra Svarttjärn	God ?	God ?	God	

Kemisk Ytvattenstatus

Prioriterade ämnen (lista framtaget gemensamt inom EU, Bilaga 10 i direktivet)

- Metaller ex: Kvicksilver, Kadmium, Bly, Nickel
- Syntetiska ämnen ex: polyaromatiska kolväten (PAH),
pentaklorfenol, tribytyltennföreningar

Förslag på Miljömål och åtgärder

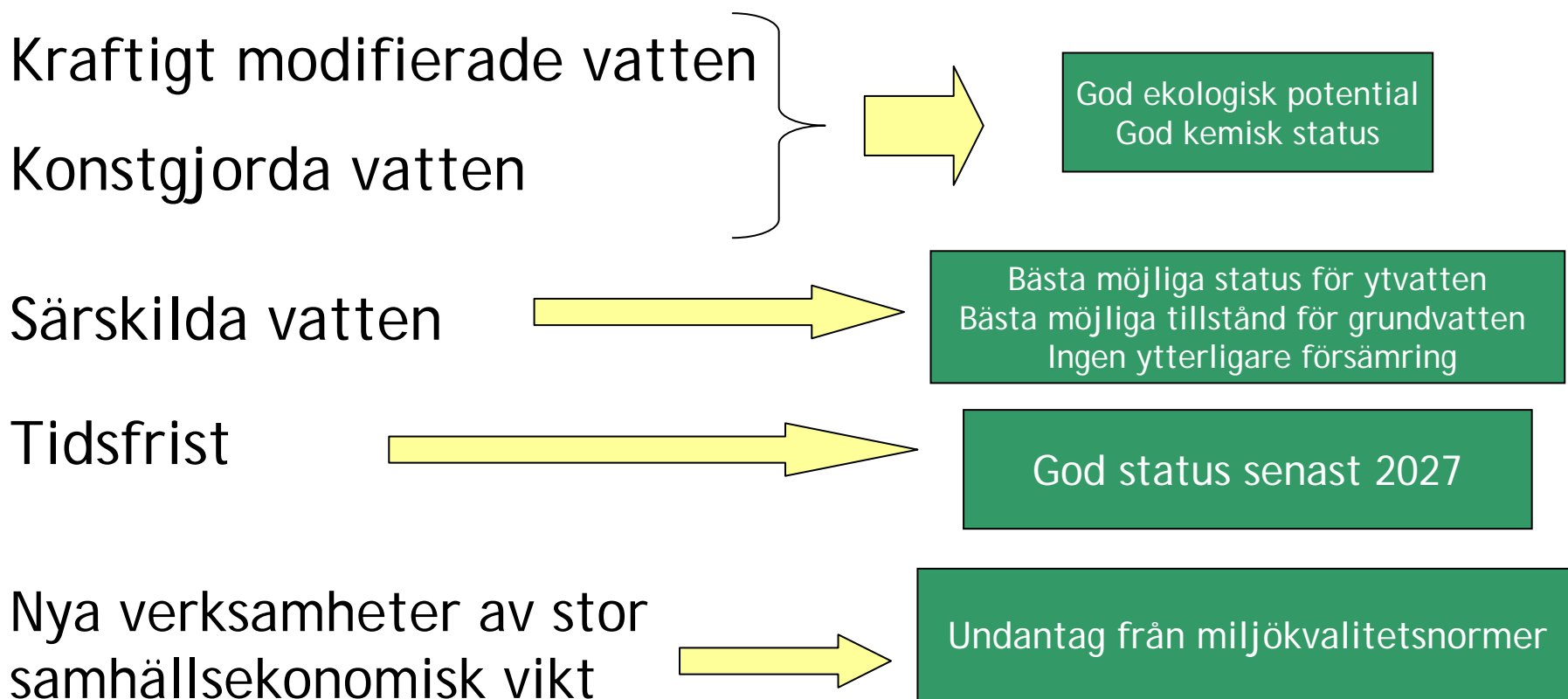
Vattenförekomst	Mål 2015	Mål 2021	Åtgärdsförslag	Miljöövervakning
Hornträsk	➤ Undantag: Tidsfrist	God ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatta ehh-åtgärder • Kontroll av diken • Extra hänsyn vid skogsarb i närzon till sjön 	<ul style="list-style-type: none"> • Plankton • Bottenfauna • Nätfiske
Hornträsk-sandmagasin	➤ Undantag: Tidsfrist	God ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus	<ul style="list-style-type: none"> • Vatten från Hornträsk • Extra hänsyn vid skogsarb i närzon till sjön 	<ul style="list-style-type: none"> • Påväxtalger • Bottenfauna • Elfiske
Sandmagasin -Rökån	➤ Undantag: Mindre stränga krav pga verksamhet	God ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus *Holmtjärnsb-Rökån	<ul style="list-style-type: none"> • Vatten från Hornträsk • Nya villkor i tillstånd 	<ul style="list-style-type: none"> • Påväxtalger • Bottenfauna • Elfiske

* Förslag på ny indelning till vattenförekomst

Vattenförekomst	Mål 2015	Mål 2021	Åtgärdsförslag	Miljöövervakning
Rökån-Vormträsk	God ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus	God ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus	<ul style="list-style-type: none"> •Vatten från Hornträsk • Nya villkor i tillstånd 	<ul style="list-style-type: none"> • Påväxtalger • Bottenfauna • Elfiske
Vormträsk-Vindelälven	⇓	Hög ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus	Återställning av flottleder	<ul style="list-style-type: none"> • Påväxtalger • Bottenfauna • Elfiske
Rökån m biflöden	⇓	God ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus		
Kalvbäcken m biflöden (Svältamyrb.)	⇓	⇓	Utrivning av vandringshinder	•Elfiske
Svartbäcken	⇓	Hög ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus	<ul style="list-style-type: none"> •Underlag för statusbedömning •Utrivning av vandringshinder 	•Elfiske
Lidsbäcken	⇓	God ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus	Underlag för statusbedömning	

Vattenförekomst	Mål 2015	Mål 2021	Åtgärdsförslag	Miljöövervakning
Lidsträsket	God ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus		•Underlag för statusbedömning	
Vormträsket	God ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus		•Underlag för statusbedömning	
Norra Svarttjärn	God ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus		•Underlag för statusbedömning	

Undantag för god ekologisk status 2015

ORIENTERANDE FÖRTECKNING ÖVER HUVUDSAKLIGA FÖRORENANDE ÄMNEN

1. Organiska halogenföreningar och ämnen som kan bilda sådana föreningar i akvatisk miljö.
2. Organiska fosforföreningar.
3. Organiska tennföreningar.
4. Ämnen och beredningar eller nedbrytningsprodukter av dessa för vilka det har påvisats att de har cancerogena eller mutagena egenskaper eller sådana egenskaper som i eller via vattenmiljön kan påverka steroidogena funktioner, sköldkörtelns funktioner, fortplantningen eller andra endokrina funktioner.
5. Svårnedbrytbara kolväten och svårnedbrytbara och bioackumulerbara organiska, toxiska ämnen.
6. Cyanider.
7. Metaller och deras föreningar.
8. Arsenik och dess föreningar.
9. Biocider och växtskyddsmedel.
10. Uppslammade ämnen.
11. Ämnen som bidrar till eutrofiering (i synnerhet nitrater och fosfater).
12. Syretärande ämnen (mätbara med hjälp av parametrar som till exempel BOD och COD).

Kemisk Ytvattenstatus

- **Särskilt förorenade ämnen** som förekommer i betydande mängd (Bilaga 8 i direktivet)
 - Ex: Koppar, Zink och krom
- **Prioriterade ämnen** (lista framtaget gemensamt inom EU, Bilaga 10 i direktivet)
 - EX: Kvicksilver, Kadmium, Bly, Nickel

Hydromorfologi

Rätning\Rensning: andel vattendragssträcka av vattenförekomst som flottats

Vätkors/km: Vägovergång/km vattendragssträcka

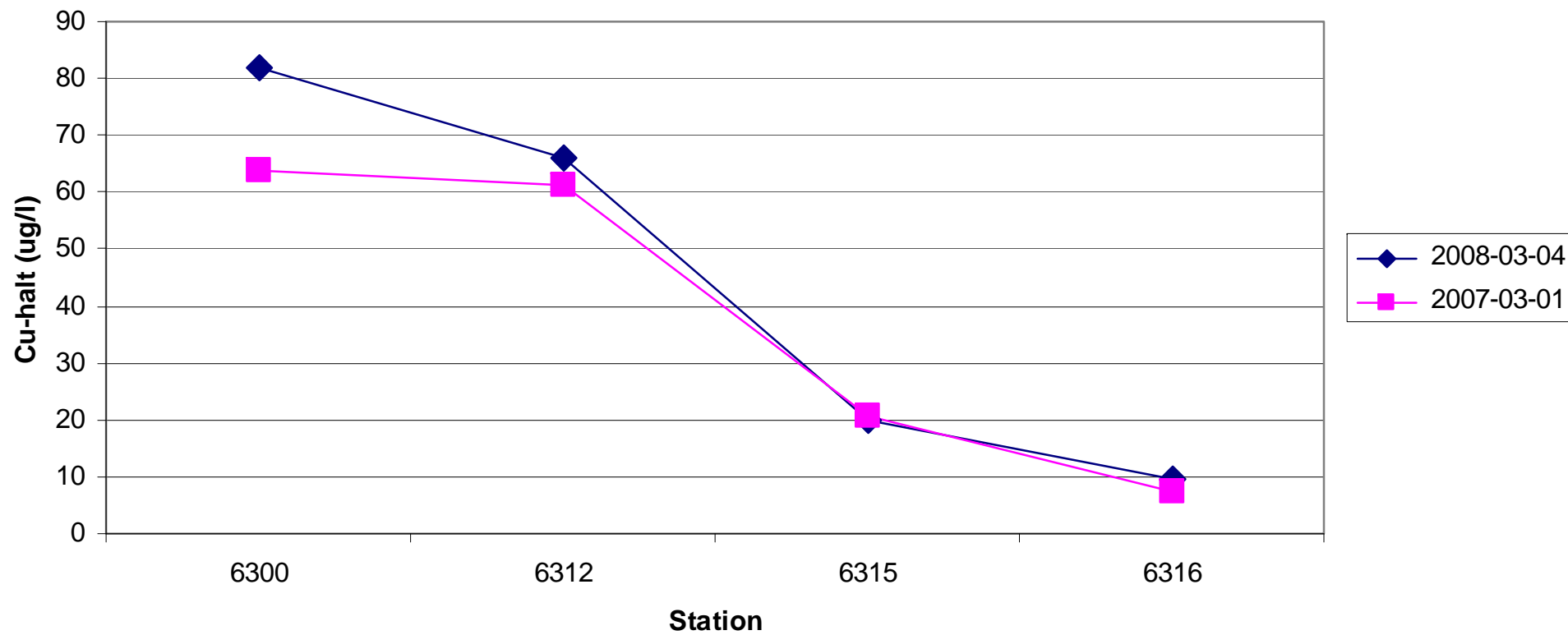
Artificiell mark i närområde: inom 50 m buffertzoon

Artificiell mark i ARO-vfk: inom hela avrinningsområdet

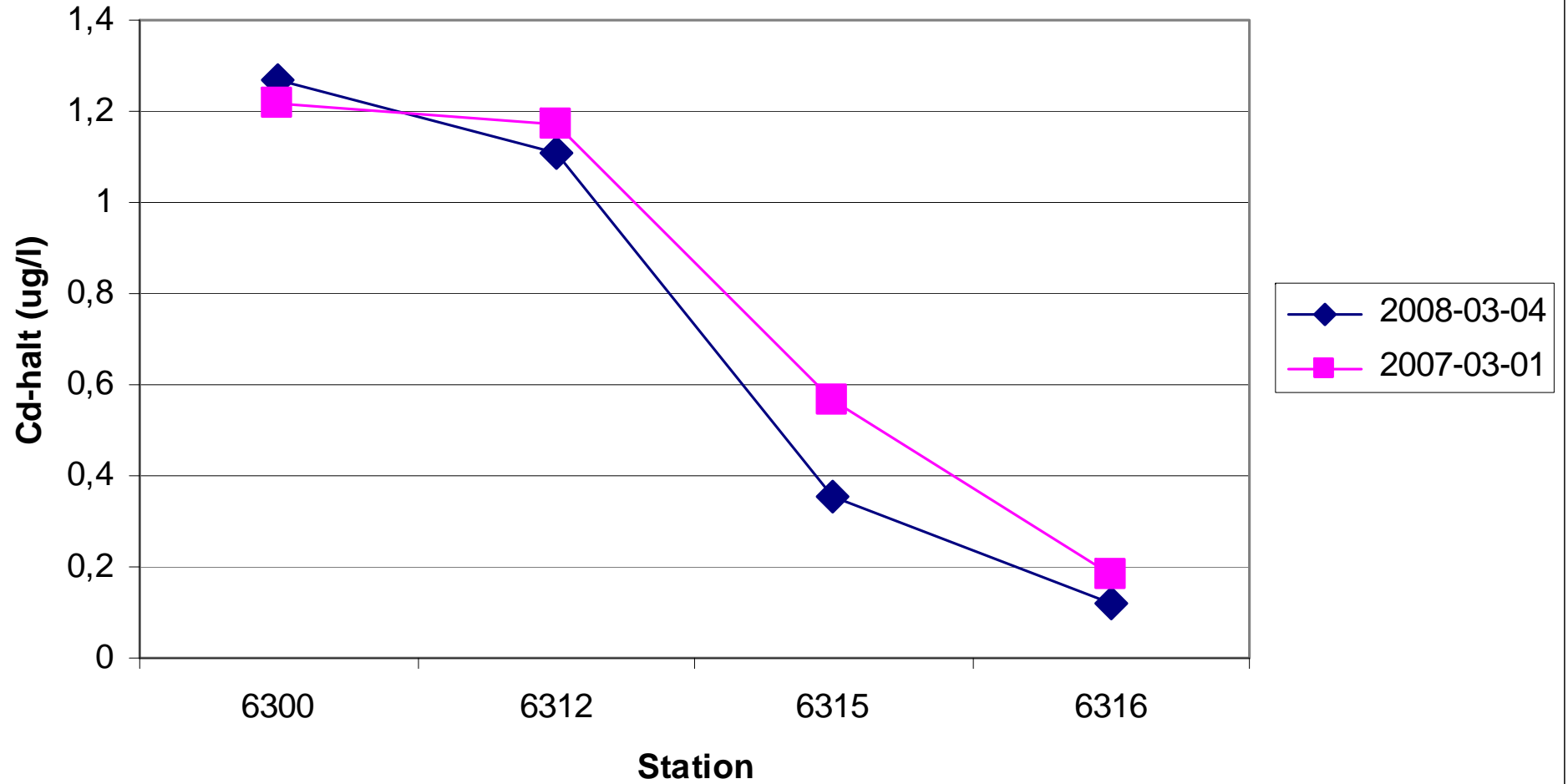
Kontinuitet: vandringshinder inom vattenförekomst

Sammanvägd status/påverkan

Jämförelse kopparhalt i Vormbäcken 2007 och 2008

Jämförelse Cd-halt 2007 och 2008

Jämförelse Zn-halt i Vormbäcken 2007 och 2008

